

WWW.KULTURA.EU
(Plíhovy plží pohádky II)
V.Gruber

Fronta se posunovala velice pomalu. Plíha chvílemi přešlapoval na místě, chvílemi si dýchal do dlaní. Na Nový rok začalo mrznout a teď to vypadá, že se ještě ochladilo. Jestli tohle má být to globální oteplení... Fuj to je zima. Fronta se zase o trochu posunula. Kdyby věděl, jak tu bude mrznout, aby dostal jeden lístek do kina, asi by se na biograf vykašlal.

Konečně. Plíha se sklonil k okénku. "Někam doprostřed, prosím."

"A máte recept?"

"Recept?"

"Ano, volné lístky už nejsou. Jen na předpis. Jestli nemáte recept, tak, prosím, nezdržujte."

Plíha zaváhal a pak udělal několik pomalých kroků stranou. Nějak podvědomě nechtěl připustit, že mrzl hodinu před kinem úplně zbytečně. Zastavil se a ohlédl se k pokladně.

"No jo, taky jsem to zkusila bez receptu." vedle Plíhy se zastavila starší paní v kožichu. "Dalo se to čekat. V novinách psali, že od prvního ledna budou v kinech skoro všechny lístky na předpis. A v divadlech úplně všechny," dodala. "Vy jste to nečetl?"

"Nečtu noviny."

"Proč?"

"Nemám na to čas. Čtu knížky."

"Ty jsou ale přece taky skoro všechny na předpis," namítla paní v kožichu.

"Mám doma velkou knihovnu. Po dědovi."

"To radši moc nevykřikujte, ať na vás nepošlou SUKL."

"SUKL?" tázavě opakoval Plíha. Asi by si občas ty noviny opravdu měl přečíst.

"Státní úřad pro kontrolu literatury. Jestli máte knížky po dědečkovi, některé už určitě budou expirované."

"Hm," pokýval Plíha hlavou. Taky už něco zaslechl o lidech, kteří se přiotrávili knihami s prošlou dobou použitelnosti.

"No co, zkusíme to zítra ne? Na tohle nám na obvodě předpis napíšu..." kývla hlavou směrem k pokladně.

"Hm," přisvědčil Plíha neurčitě.

Paní v kožichu se trochu zarazila. "Jste přece pojištěný, ne?" Dívala se teď dost přísně.

"Jistě," odpověděl Plíha. Samozřejmě platil povinné kulturní pojištění. Taky zdravotní, nemocenské, důchodové, úrazové, volební...

"Na kterém obvodě jste registrovaný?" pokračovala starší paní.

"Na osmnáctce," odpověděl Plíha automaticky zcela podle pravdy. To si pamatoval, protože osmnáctka je takové pamatovatelné číslo.

"Hm, tak na obvodě se nepotkáme," prohodil paní.

I přes ten kožich si byl Plíha jistý, že je rád, že paní nepatří na osmnáctý obvod. Takže zítra vyrazí za obvodní doktorkou.

Obvodní kulturní středisko sídlilo v bývalé školce na rozhraní sídliště s šedesátých let minulého století a vilové čtvrti. U vchodu mosazná tabulka. PhDr. Jaroslava Mašková, obvodní kulturoložka. A ordinační hodiny. Čekárna byla skoro prázdná, a tak se posadil. Ne na dlouho.

"A, pan Plíha, dobrý den."

Plíha nepřiliš srdečně pozdravil mladistvě vyhlížející doktorku. Položil na stůl kartičku všeobecného kulturního pojištění. No jo, doktoři, ke všemu se dostanou první, není divu, že pak vypadají takhle dobře.

"Co vám je?"

"Ale," zavrčel Plíha. "Už mi to leze na mozek."

"Na mozek? Tak se na to podíváme."

Plíha se posadil na židli a paní doktorka si zasunula do uší olivky fonendoskopu. Chromovaný zvonek s membránou položila Plíhovi na čelo. "Opravdu," pronesla vážným hlasem po chvílce, "leze. No, ještě si poslechnu srdce, svlékněte si košili..." Pak chvíli poslouchala na hrudníku "Sestři, dejte mu na chvíli kulturoměr."

Kulturní sestra Bláhová, která zatím neřekla sni slovo, se otočila od počítače. Přísně vypadající dáma středního věku v nažehlené bílé uniformě, s čepcem nasazeným na vrcholu temene naprosto souměrně.

Blůzu pod krkem sepnutou odznakem se symbolem otevřené knihy, který označoval diplomovanou sestru. "Strčte si to do hlavy," podala Plíhovi dlouhou tenkou tyčku se světélkující stupnicí.

"Kam do hlavy?"

"Přece co nejbliž k mozku," řekla sestra a vrazila Plíhovi tyčku do nosu.

"Je vidět, že k nám moc často nechodíte, pane Plího," řekla doktorka Mašková.

"Když mi nic není...a když bylo, tak jsem to zatím vždycky nějak zvládl sám"

"Alespoň na prevenci jednou za rok byste se měl ukázat. Když přijdete, až vám to už leze na mozek, je to samozřejmě těžší."

"Předepíšete mi něco, paní doktorko? Alespoň to kino," zaprosil Plíha.

"To víte, že vám něco předepíšu," odpověděla doktorka Mašková uklidňujícím hlasem a vytáhla Plíhovi z nosu kalibrovanou tyčku. Podívala se na stupnici a pokývala hlavou. "To kino vám dát můžeme, ale asi nebude stačit."

Plíha sledoval, jak doktorka vyplňuje recepturní tiskopis. Tradičně, rukou. Napadlo ho, jestli bude předpis napsaný ve verších... Ještě podpis a razítko.

"Tak, tady to máte," podala vyplněný recept Plíhovi. "Biograf hned dnes večer a to druhé pravidelně čtyřikrát denně. Během týdne to do sebe musíte dostat celé, pak přijdete na kontrolu."

Plíha se podíval na recept. Kino, to souhlasí. A druhá položka. Fencl, Ivo: Smíš zůstat naživu. No nazdar. to je alespoň třista stránek. "To je to se mnou tak zlé, paní doktorko?"

"Míváme tu i horší případy," usmála se Mašková. "Tak za týden, pane Plího."

Plíha se zvedl ze židle. "Děkuju."

"Ještě třicet korun," ozvala se sestra Bláhová, "regulační poplatek."

Plíha zamířil k budově s velkými neonovými písmeny SVK. Společná všeobecná kulturárna. Je největší, tady snad mají na skladě všechno a nebude muset čekat, až tlustou knihu do druhého dne objednájí. Před výdejním pultem zase fronta. No jo, dřív fronty nebyly na nic. A lidi si taky ničeho nevážili. Plíha se trpělivě zařadil na konec krátkého zástupu. Šlo to rychle.

"Ukažte," mladá kulturnice v bílém plášti si posunula brýle. "Na ten film můžete rovnou do kina, toho Fencle vám dáme. V jaké formě ho chcete?"

"On je v různých formách?"

"Jistě," trochu přezíravě se usmála dívka. "Cédéčko, dévédéčko, empé trojka, papír, čípký..."

"Vy to máte i jako knihu?"

"Jistě," kulturnice bleskově pohlédla na Plíhovu legitimaci. "S touhle pojišťovnou ale jako paperback."

"Já vím," přikývl Plíha, "to nevadí. Vezmu si to jako knihu,"

Plíha dočetl poslední stránku a zaklapl knihu. No, to je tedy síla. Měl jsem si na to nechat napsat neschopenku. Pak si ale uvědomil, že první tři měsíce kulturní pracovní neschopnosti jsou neplacené. Najednou měl pocit, že už mu to na mozek neleze. Současně si uvědomil, jak je rád, že odmítl nabídku agenta nového kulturního řetězce, který ho předevčírem přesvědčoval, aby se od doktorky Maškové přeregistroval k nim. Vyšetření kdykoliv, na preventivní prohlídky by ho vždy přivezli zřízenci, samozřejmě hned doporučení ke specialistovi pochopitelně týdně alespoň jednou biograf, malíř, sochař, něco hudby, knihy v injekcích, těch nových, pneumatických, co vůbec nebolí... Sofistikovaný program pro každého, o nic by se nemusel starat, rozplánovaná každá hodina, každá minuta...Vyloučeno, že by zažil nějaký kulturní otřes nebo dokonce šok...

A s naprostou jistotou by se k němu nedostala žádná knížka s prošlou dobou použitelnosti.

Plíha potěžkal v ruce tlustý brožovaný svazek a zálibně se rozhlédl po policích naplněných knihami po dědovi, po otci i těmi, které koupil v antikvariátech, když ještě nebylo na předpis skoro nic.